

* UUDIS

Mari Kalkuni teine, pühendusega vanavanematele

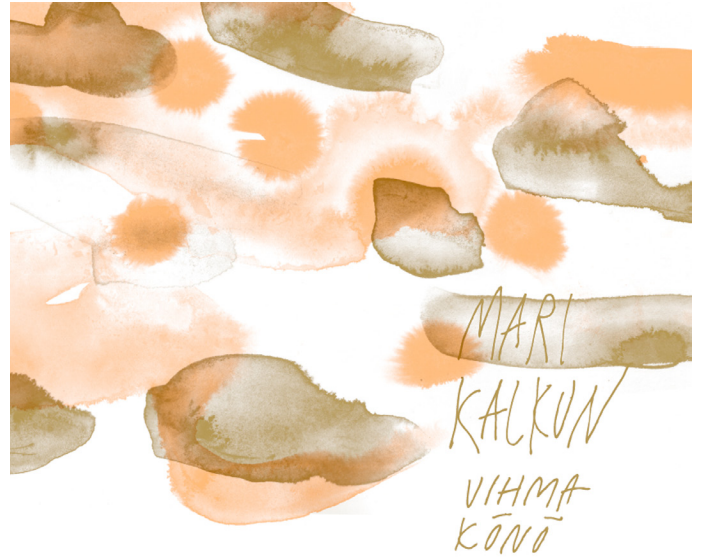
Õunaviks võib korra lipsu lõdvaks lasta: valmis on saanud Mari Kalkuni uus album "Vihmakõnõ".

Mari Kalkuni esikalbum "Üü tulõk" ilmus Õunaviksi alt 2007. aastal ja selle populaarsus on ületanud kõik kahjumlikkusele orienteeritud plaadifirma siseeeskirjades ettenähtud normid. Vahepeal on Mari käinud kontserte andmas mitmel pool Euroopas ja koos Pastacaga ühistuuriil Jaapanis. Uue plaadi esitluskontserdid viivad Mari lisaks Eestile veel tuurile Soome, Armeeniasse ja Hiina.

"Vihmakõnõ" jätkab esikalbumiga alustatud, olles isiklik ja juurtest lähtuv, ent astub sammu edasi eksperimentaalsuse ning kõlamaastike avardamise suunas. Meloodiad on liikunud lähemale regilaululikkusele, olles korduvad ja minimalistlikud. Eesti, võru ja setukeelsete laulude sõnad pärinevad luuletajatelt nii kaasajast (Riina Trumm, anonüümne autor kirjandusklubist Kloaak) kui eelmisest sajandist (Artur Alliksaar, Marie Heiberg, August Sang, Raimond Kolk, Elo Raukase tõlgituna Tove Jansson). Mängus on ka onupojapoliitika: ühe loo sõnade autoriks on onupoeg Andreas Kalkun.

Lood on salvestatud mitmel pool Tartus ja Pastaca kodustuudios Soomes Kirjakallas, heliprodutsentideks Mari ise koostöös Andres Vagoga. Instrumentideks lisaks vokaalile kandle, klaver, kitarr, akordion, kontrabass, viiul, isoleertoru, meloodika ja trükipressi ratas. Peal on ka Mari vanaisa juttu oma 80. aasta juubelil.

Plaadi Eesti **esitluskontserdid** toimuvad kolmes linnas: 15.09 **Tallinnas** Vanalinna muusikamajas, 16.09 **Tartus** Genialistide

klubis ja 18.09 **Võrus** kultuurimajas Kannel. Esitlustel astub Mari Kalkun üles koos sõpradega, Tartus jätkub õhtu plaadimuusikaga Tiit Kusnetsi, Martin Oja, Berk Vaheri ja Villem Valme kohvritest.

"Vihmakõnõ" ilmub müügile muusikaga hangeldavates kauplustes, kindlasti Laseringides ja rada7.ee netipoes. Esitlustel on plaat müügil poole hinnaga 100 krooni. Õunaviksi veebis on plaadiga tutvumiseks saadaval mp3 lauluga "Hommi kuvalge" ja vaatamiseks video samast loost. Loe pöördel ka intervjuud Mariga.

* LAULUSÕNAD

"Vihmakõnõ" plaadilt

Vihmakõsõlõ

Riina Trumm

Kui Saq satat, Vihmakõnõ,
ikõs` õkva kui Luuja silmakõnõ.
Saq uhat minnu siist ja väläst
nink päästät kygõ tähtsämpäst näläst.

Tulõq tulõq rassõ uni

Andreas Kalkuni luulekogust "Pääväraamat"

Tulõq tulõq rassõ uni
sa makõ pilt mu kooluunõst
ohtjaq häitsiväq nii myni
ar hindä kalli vere unõht

timä kura käsi pää all
ja õigõ käsi hoitsõ minno
trampkõq taivadsõq mu pääl ja
no pruumkõq purust lahku ihho

lõhnas säng ku ohtjahäitsmeq
ma olli sino koolnuq veli
lõigas sängü lihha väits mi
no vaihõlt nõsõq nõsõq veli

Hommi kuvalge

Mari Kalkun

Kui hommik käes ja laotab oma valge
üle katuste, üle orgude,
olen mina asund ammu juba teele,
lähemale lahtisele veele.

Pannud valmis ülikonna, viksind saapad,
vaadand vaikusse ja pakkind ajalehed,
Kaasteelised, kas panite mul kaasa,
mis mul vaja on, mis seal vaja on?

Mõni hõberaha värava pääl anniks,
saunaviht ja seep, kaasa tehtud kindad.
Hundijalavett piserdamaks haavu,
pisut tubakat, maisest ilmast.

Kas te saatsite mind lauludega teele?
Et ma kannaks neid üle aegade...

Vilu õõ

Osa August Sanga luuletusest

Vilu õõ on kui ma uinun,
kaste langeb üle jalge.
Kui ma puudutusest ärkan
on mu ümber soe ja valge.

Mari Kalkun: “Kõige keerulisem oli jääda lihtsaks”

On pühapäeva pärastlõuna, kui mul õnnestus Mari telefoni teel tabada, et veidi juttu puhuda. Tal on seljataga kontsert Viljandis, parasjagu käsil üks ootamatu seiklus ja seejärel ees esitlused Tallinnas, Tartus ja Võrus.

Haloo, kus sa nüüd oled ja mis sa teed?

“Ma olen kuhugi teel, ühe sõbra kutsel purjereisile Läti suunal, mind on kaasa kutsutud laulikuna. Aga see, kuhu ma täpselt teel olen, on saladus ka natuke. Kui kõik hästi läheb, võib sellest ehk varsti rääkida.”

Põnev. Hoiad nüüd, pärast mitme kuu pikkust plaadi nimel töötamist, maimukest lõpuks käes. Milline on emotsioon?

“Selles mõttes on ikka tore, kui on väike vahe vahepeal nende lauludega, sest tegemise käigus hakkab see tervikutaju natuke

hajuma. Nüüd ma eile kuulasin plaati esimest korda pärast väikest pausi, värske kõrvaga, ja tundub, et see protsess kandis ikka vilja. Aga ega ma veel täpselt aru ei saagi kõigest, niipalju küll, et see plaat on ikka erinev eelmisest, ta on kuhugi liikunud. Tundub, et oli siiski ühtteist avastada. Kui võrrelda “Üü tulõkuga”, siis see oli pigem olemasoleva materjali vormistamine, seekord sündisid pea pooled lood rohkem protsessi käigus kui pikema aja vältel.”

“Üü tulõku” ajal ei osanud keegi midagi oodata, ta tuli nii nagu ta tuli. Vahepeal on sinu muusikute edenunud hullumeelses tempos ja teist plaati tegid juba hoopis teise kogemuse pealt ja hoopis teiste ootustega, nii sinu enda kui teiste omadega. Kuivõrd see mõjutas tegemist?

“Jah, kuskilmaal ma tundsin, et tuleb teha midagi kardinaalselt teistmoodi, et lihtsalt oleks teistmoodi, mingis mõttes kannapööre. Ja oli rohkem lugusid, rohkem oskusi ja rohkem võimalusi kasutada muusikuid ja instrumente. Ja kõike seda arvestades oligi kõige keerulisem jääda lihtsaks, mitte ära kaduda selle võimalustepaljuse sisse. Nii on juhtunud paljude trubaduuridega, et alustatakse üksi ja siis minnakse massiivseks - isiklikkus ja vahetus läheb selle seadmisega tihti kaduma. Salvendamise käigus hakkasin tundma, et selle plaadiga on praegu kõige õigem laulda peamiselt üksi ja otse.”

Tahtsin paluda, et Mari räägiks ka mõne laulu saamisloost, aga ühe olulisema rääkis ta Sakalas Margus Haavale antud intervjuus juba ära. See puudutas aasta algul lahkunud vanaisa ja laiemalt selle plaadi vanavanematele pühendamist:

“Üks võimsamaid kogemusi seda plaati tehes oligi oma vanaisale laulu loomine. Kirjutasin ka sõnad ise, mis pole minu puhul sugugi tavaline. Valasin iga rea juures pisaraid. Laulu inspireeris unenägu: vanaisa oli oma toas, ta oli ülikonna selga ja lipsu ette pannud ning pakkis laua peal ajalehti kokku, nagu seaks ennast valmis. See oli ühtaegu hästi kurb ja hästi helge.” Sellest loost “Hommiukuvalge” sai ka “Vihmakõnõ” singel, millest on Õunaviksi veebis ka mp3 ja video. Mari jätkab,

avades veel ühe taustakihi, miks see plaat just vanavanematele on pühendatud:

“See on hästi huvitav, kuidas me oleme eri iseloomudest kokku pandud, kuidas meis on erinevad poolused korruga olemas. Kui mõelda oma kadunud vanaisa ja vanaema peale, siis vanaisal oli hea huumorimeel, ta oli tohutult seltskondlik ja ettevõtlik, vedas kohalikku filmiklubi, jahiklubi ja bridžiklubi, oli koolidirektor, matemaatika, keemia, füüsika ja kehalise kasvatusõpetaja, Kihnu mootorrattalubade komisjoni esimees

jne. Ta oli muide ka kõva koguja, temast jäi pärast surma järele terve keldritäis moose, kompotte, mahlu ja muid hoidiseid. Väga suhtlev ja avatud tüüp, seltskonna hing. Vanaema soovastu oli sissepoolsem, igatsem tüüp, kes mängis vahel kodus klaverit, luges vanu armastuskirju, temas oli millegi teostumatu igatsus sees... Ja ma tunnen, et need kaks poolust on minul ka täpselt samamoodi sees. Ka mu oma vanemad on

Foto: Anna Hints võimsad tüübid ja

ma järjest enam hakkann tunnetama neid isiklikke juuri, kust ma olen alguse saanud.”

Natuke ennatlik küsimus, aga kuidas tunned, kuidas on pärast selle albumi ilmavalgele toomist nüüd muusikaga edasi minna. Kuulajate jaoks on see uue algus, sinu jaoks aga midagi sarnast, millest räägib „Hommiukuvalge“ – teele ära saatmine, oma elu elama.

“Nii on, ja ongi natuke ka selline tunne, et nüüd võib midagi täitsa uut alata, kuigi ma ei tea veel, mis see täpselt on. Kindlasti võib seda nimetada vabanemise tundeks. Paljudes neis lauludes sisalduvad eri aegade kihid ja see tegi nende tunnetamise kohati ka raskeks, on hea, et see protsess on nüüd läbi tehtud ja saab edasi minna.”

Siinkohal pidime vestluse katkestama, kuna purjekas, millega Mari oma seiklust jätkab, jõudis just sadamasse. Jäi veel ühtteist küsimata, näiteks kuidas ta tunneb end uues kodulinna (Mari astus Muusikaakadeemiasse pärimusmuusika magistrantuuri ja elab nüüd Tallinnas, sealsamas kooli kõrval Lätte tänaval), aga võibolla seda oligi vara küsida.

Lõpetuseks tulen selle plaadi tegemise algusesse. Kui 2009. aasta mais üle tüki aja Viljandis kohtusime, ütles Mari, et tunneb, et järgmisel aastal võiks uut plaati tegema hakata küll. Järgnes vestlus teemal, kas see plaat võiks tulla Õunaviksi alt või mitte, sest minu meelest oli Mari Õunaviksi kitsastest kingadest juba välja kasvanud. Ta leidis siiski, et jätkaks seekord veel Õunaviksi all. Minu poolt Marile tänud usalduse eest.

Villem Valme